

Sayı : 10712557
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7 / 54518
64-41

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06/11/2014 tarihli ve 43452547-120.00/201049 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Sayın Hülya GÜVEN tarafından verilen 7/54518 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

EKLER:

EK-1 Önerge cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Hülya GÜVEN tarafından verilen “Ebola ve MERS salgınlarına yönelik tedbirler” konulu 7/54518 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

Ebola Virüs hastalığı (EVH), yüksek mortalitenin görüldüğü, akut başlangıçlı, yüksek ateş, gastrointestinal semptomlar ve kanamayla seyredabilen bir hastalıktır. Virüs ilk olarak 1976 yılında Sudan ve Kongo’daki salgınlarda tespit edilmiştir.

Son EVH salgını 2013 yılı Aralık ayında Afrika kıtasında Gine’den başlayarak çevre ülkelere ve ardından diğer kıtalardaki ülkelere yayılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü’nün 20/10/2014 tarihli güncellemesine göre Dünya’da toplam 4555 kişi bu virüsten ölmüştür. Ülkemizde son olarak Kocaeli’nin Gebze ilçesinde Mısır uyruklu bir kişi ile Nijerya’dan gelen bir Türk vatandaşı ve İzmir’de bir üniversite öğrencisinin Ebola virüs hastalığı şüphesiyle hastaneye kaldırıldığı öğrenilmiştir.

Ortadoğu Solunum Sendromu Koronavirüsü olarak da adlandırılan MERS-CoV virüsünün ilk kez 2012 yılı Eylül ayında ortaya çıktığı rapor edilmiştir. MERS-CoV virüsünden bugüne kadar Dünya’da 320 kişinin öldüğü belirtilmiştir. Ülkemizde İstanbul ve Hatay’da iki kişi MERS-CoV virüsü nedeniyle ölmüş, 21 Ekim 2014 tarihinde 7 kişinin MERS-CoV şüphesi ile hastaneye kaldırıldıkları öğrenilmiştir.

Bu bağlamda;

Soru 1. Ebola ve MERS virüsünden yurttaşlarımızın korunmasına yönelik önlemler hangi tarihte başlamıştır? Yurttaşlarımız ebola ve MERS hakkında ne zaman bilgilendirilmeye başlamışlardır? Eğitimin şekli nasıl olmaktadır?

Cevap 1: MERS virüsünden yurttaşlarımızın korunmasına yönelik önlemler 2012 yılı ekim ayında MERS ile ilgili Bilim Kurulu oluşturulmasıyla başlamıştır. Bilim Kurulu’nun çeşitli defalar yaptığı toplantılar neticesinde vaka tanımları, vaka takip algoritmaları geliştirilmiş; Kurul’un danışmanlığında bilgi notları hazırlanmıştır.

Vatandaşlarımız 2013 yılından itibaren MERS hakkında bilgilendirilmeye başlamıştır. Broşürler ve Bilim Kurulu danışmanlığında hazırlanan bilgi notları halk sağlığı müdürlüklerine gönderilmiş; bilgi notlarının sağlık personeline iletilerek söz konusu hastalık hakkında bilgi ve farkındalıklarının artırılması ve halkı bilgilendirmeleri sağlanmıştır. Ayrıca halk sağlığı müdürlükleri il müftülükleri ile koordineli çalışarak hac ve umre ziyaretinde bulunacak vatandaşları bilgilendirici toplantılar düzenlemiş, hazırlanan broşürleri dağıtmışlardır.

Kurumumuz web sayfasında da MERS konusunda halk sağığına yönelik bilgiler 2013 tarihinden itibaren yayınlanmaktadır. Türkiye Hudut ve Sahiller Sağığı Genel Müdürlüğü ile yapılan çalışmalar sonucunda hacılara yönelik bilgi notlarının dağıtılması sağılanmıştır.

Ebola Virüs Hastalığı (EVH) salgını Bakanlıımız tarafından başından beri takip edilmiştir. Konuyla ilgili ilk değerlendirme toplantısı ilgili uzmanlardan oluşan bir alışma Grubu ile Nisan Ayında (04.04.2014'te) yapılmıştır. Bu toplantıda alınan kararlar gereğince; Hastalığın görüldüğü bölgeye gidecek olan vatandaşlarımızın hastalık hakkında bilgilendirilmiş, hastalığın görüldüğü bölgeden dönen vatandaşlarımıza, 3 haftaya kadar hastalık belirtilerinin çıkabileceği konusunda uyarı yapılmıştır. Bunun yanı sıra EVH ile ilgili olarak ülke genelinde hizmet veren sağığı kuruluşlarına, sağığı personeline yönelik uyarıcı bilgileri içeren bir bilgi notunun hazırlanarak 16.04.2014 tarihli ve 2014.5679.28959 sayılı yazı ekinde gönderilmiştir. Ayrıca Türkiye Halk Sağığı Kurumu (THSK) web sitesinde konuyla ilgili bilgi notu ve ilgili linkleri yayımlamıştır.

Soru 2. Ebola ve MERS virüsünden etkilenmiş bölgelerden gelen hava, kara ve deniz taşıtlarına yönelik önlemler hangi tarihlerde başlatılmıştır?

Cevap: 2012 yılında Arap Yarımadasındaki ülkelerde görülmeye başlanan MERS-CoV ve 2013 yılında Batı Afrika ülkelerinde görülmeye başlanan Ebola Virüs Hastalığına dair bilgiler diğer bulaşıcı hastalıklarda olduğu gibi vakaların ilk görülmeye başlandığı tarihten itibaren Dünya Sağığı Örgütü (DSÖ) tarafından yayınlanmakta, salgına dönüşen veya salgın potansiyeli olan hastalıklara ilişkin risk değerlendirmeleri ile verilecek cevaba ilişkin tavsiye ve öneriler üye devletlerle paylaşılmaktadır. Söz konusu bilgilerden Ülkemizi tehdit etme potansiyeline sahip yakın ve uzak coğrafyamızdaki her türlü gerçek veya potansiyel salgın hastalık riskleri de eş zamanlı olarak Bakanlıımızın ilgili birimleri aracılığıyla yıl boyu takip edilmekte salgınlara verilecek yanıtın, alınacak kontrol önlemlerinin hızı ve etkinliği noktasında ilgili tüm Bakanlıklarla entegre bir yaklaşımla yönetilmektedir. MERS-CoV ve Ebola Virüs Hastalığının görüldüğü ülkelerle olan seyahat ve ticari ilişkilerimiz nedeniyle vakaların ilk görülmeye başlandığı tarihlerden günümüze kadar geçen sürede virüs ve hastalığa dair elde edilen yeni gelişmelerin/bilgilerin süreç içerisindeki duyuruları (resmi yazı ile bağlı birimlerimize, yazılı/görsel medya ve <http://www.seyahatsagligi.gov.tr/> linki aracılığıyla ulusal düzeyde) yapılmıştır.

Soru 3. Ebola ve MERS virüsünden etkilenmiş bölgelerden olup önce başka ülkelere uğradıktan sonra hava, kara ve deniz yoluyla ülkemize gelen kişilerin bu virüslerden etkilenmiş olup olmadıkları nasıl kontrol edilmektedir? THY ile bu konuda işbirliği yeterli midir? Diğer havayolu şirketleri ile işbirliğiniz bulunmakta mıdır?

Cevap: Sağlıklı insanlara MERS-Cov ve EVH ile ilgili olarak bir test uygulaması bulunmamaktadır. Şikayeti olan şüpheli vakalarda ise vaka yönetim algoritmalarına göre hareket edilmektedir. Konuyla ilgili olarak yapılması gerekenler ve uygulamalar hakkında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü aracılığıyla THY dahil olmak üzere havayolu şirketleri bilgilendirilmekte ve işbirliği sağlanmaktadır.

Soru 4. Bakanlığınızca hazırlanan Ebola Vaka Yönetim Rehberinin salgının ortaya çıkmasından 8 ay sonra sahaya iletilmesinin gerekçesi nedir?

Cevap: Salgın başından beri bakanlığımız tarafından takip edilmekle birlikte Dünya Sağlık Örgütü tarafından 08.08.2014 tarihinde EVH ile ilgili olarak halk sağlığı acil durumu ilan edilmesi üzerine ve EVH ile ilgili salgının boyutlarının büyümesi sebebiyle EVH Bilim Kurulu 8-12-13 Ağustos tarihlerinde toplanmış ve EVH Vaka Yönetim Rehberi hazırlanmıştır. Hazırlanan bu rehber 19 Ağustos 2014 tarihli ve 2014.5747.319 sayılı yazıyla duyurulmuş ve THSK web sitesinde de yayımlanmıştır.

Soru 5. Bilim Kurulu Ebola hakkında sağlık personeline yönelik standart eğitim modülünü neden salgının ortaya çıkmasından 11 ay sonra ve 20 Ekim 2014 tarihinde hazırlayabilmiştir? Standart modül kullanılarak verilecek eğitimler ne zaman başlayacaktır?

Cevap: EVH ile ilgili bilgilerin ve yapılması gerekenlerin standardize edilebilmesi amacıyla EVH Vaka Yönetim Rehberi hazırlanmıştır.

EVH Vaka Yönetim Rehberi İçeriği;

- EVH Bilgi Notu
- EVH Vaka Tanımları
- EVH Vaka Yönetim Algoritması
- EVH İzolasyon Önlemleri
- EVH Olası Teması Olan Kişilerin Değerlendirilmesi ve Yaklaşım
- EVH Tanı Testleri ve Klinik Örneklerin Alınması
- EVH Referans Hastaneler Listesi
- EVH ve Seyahat Önlemleri

- EVH Görülen Bölgelerden ve Endemik Ülkelerden Gelen Seyahat Araçlarında Ateşli Vaka Yönetimi Algoritması
- EVH Vaka Bildirim Formu

Rehberde sağlık personeli için gerekli temel bilgiler mevcut olup ihtiyaç halinde güncellenmektedir ve eğitimlerde kaynak olarak kullanılmaktadır. Eğitim modülü ise bu eğitimi verenlere kolaylık olarak düşünülmüş ve sahadan gelen talep üzerine Bilim Kurulumuz tarafından hazırlanmıştır.

Soru 6. Hastanelerde hazırlık durumunun belirlenmesi amacıyla oluşturulan Ebola kontrol listeleri hangi tarihte hastanelere gönderilmiştir? Sağlık hizmeti verilen tüm sağlık tesislerinde hazırlık durumu nedir? Referans hastanelerde hazırlıklar tamamlanmış mıdır? Tamamlanmadıysa hangi tarihte tamamlanacaktır?

Cevap: Ebola kontrol listeleri 20.10.2014 tarihinde Genel Sekreterliklere gönderilmiş olup, bu çalışmayla daha önceden gönderilmiş olan talimatları gündemde tutmak ve farkındalığı devam ettirmek amaçlanmıştır. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı olan sağlık tesislerinden referans olan ve olmayan hastaneler, verilen talimatlara göre ve güncellenen rehberler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmekte olup bu çalışmalar aralıklı olarak kontrol listeleri ile takip edilmektedir.

Soru 7. MERS için bir vaka yönetim rehberi hazırlanmış mıdır? Hazırlanmışsa hangi tarihte hazırlanmıştır? MERS için standart eğitim modülü hangi tarihte hazırlanmıştır? Standart eğitim modülü kullanılarak verilecek eğitimler ne zaman başlayacaktır? Halk sağlığı merkezlerinde pandemi planları hangi tarihte güncellenmiş olacaktır?

Cevap: 2012 yılında vaka tanımları, laboratuvarlar için numune alma ve gönderme koşulları belirlenmiş ve bunlarla ilgili formlar oluşturulmuştur. 2013 yılında vaka takip algoritması geliştirilmiş ve sağlık kurum ve kuruluşlarına dağıtılmıştır. 2014 yılı mayıs ayından itibaren de sağlık personeline ve halka yönelik bilgi notları hazırlanarak eğitimlerde kullanılmak üzere halk sağlığı müdürlüklerine gönderilmiştir. 2014 yılının eylül ayında, bu tarihe kadar yapılan çalışmalar güncel bilgiler ışığında gözden geçirilerek “MERS-CoV Hastalığı Sağlık Çalışanları Rehberi” haline getirilmiş ve yayınlanmıştır. MERS-CoV Hastalığı ile ilgili standart eğitim modülünün hazırlanması ve eğitimlerin 2015 yılı içerisinde başlaması planlanmaktadır.

Ulusal Pandemi Planı Bakanlığımız tarafından ilk kez 2006 yılında oluşturulmuş, yine aynı yıl il sağlık müdürlükleri tarafından il pandemi planları hazırlanmıştır. 2011 yılında

yürürlüğe giren ‘663 Sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’ ile 2012 yılında illerde kurulan halk sağlığı müdürlüklerinden il pandemi planlarını güncellemeleri istenmiş ve 2014 yılının sonuna kadar süre tanınmıştır.

Soru 8. Hacca giden yurttaşlara Suudi Arabistan’da gittikleri yerlerde virüs bulaşmaması için kontrol altında tutulmuşlar mıdır?

Cevap: Hacca giden yurttaşlarımızın Suudi Arabistan’da iken hastalıklardan korunmalarını sağlamak amacıyla bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Bu amaçla, hac döneminden önce Diyanet İşleri Başkanlığı ile temasa geçilmiş, Bilim Kurulu danışmanlığında hazırlanan MERS Bilgi Notu ile broşürlerin hacı adaylarına dağıtılması istenmiştir. Bilgi notunda hastalığa ait bilgiler, kişilerin hastalıklardan korunmak için kalabalık ortamlarda uymaları gereken kurallar, riskli davranışlarla ilgili uyarılar ve kişisel hijyen kurallarına ait bilgiler yer almaktadır.

Ayrıca, Türk Hava Yolları tarafından hacı adaylarına, gittikleri yerlerde kullanmaları için içinde maske ve el temizleme losyonu bulunan çantalar dağıtılmıştır.

İlginize teşekkür ederim.